

Het geheim van **Rozenhoeven**

Een ingelijst palet achter glas, met daarop een geschilderde tak rozen en een gedicht door Nicolaas Beets, Zeist, 1850.

Dit raadselachtige voorwerp bevindt zich sinds 1972 in onze collectie, waarin het als schenking door mevrouw Lievegoed is beland. Navraag bij de familie Lievegoed bracht aan het licht dat het palet tevoorschijn is gekomen bij een verbouwing van het huis ROZENHOEVE aan de Kroostweg 76, toen daar in 1956 het N.P.I. (Nederlands Pedagogisch Instituut) in zou trekken. (Het huis werd al sinds 1932 gebruikt door de Zeister Vrije School). Timmerlui vonden het achter de lambrisering van de voormalige werkkamer van prof. Bernard Lievegoed.

Wat heeft het gedicht op het palet nu van doen met dit huis?

Op 7 augustus 1850 hield de 35 jaar oude Nicolaas Beets, toen reeds een bekend predikant, een rede in de kerk van de Evangelische Broedergemeente te Zeist tijdens de algemene vergadering der Broeder Sociëteit ter uitbreiding van het Evangelie onder de heidenen. [“Des heidens loon aan den Christen”, Haarlem,

Erven F. Bohn, 1850].

Een speurtocht naar de verschillende eigenaren van het huis ROZENHOEVE bracht aan het licht, dat op de plaats van het huidige huis in 1844 een huis stond dat LANDLUST heette (deze naam is ook terug te vinden op een kaart van het Topografisch Bureau, bld 32, Amersfoort, verkend in 1847/1848, gegraveerd in 1855, bij het Zeister Historisch Genootschap in het archief; op deze kaart heet het huis nog Landlust. Deze “heerenhuizinge” werd toen gekocht door Johan Frederik Baron van Reede van Oudtshoorn [1806-1860], die was gehuwd met Amelia Elisabeth Bonifacia Singendonck (1807-1872). Via hen vinden we de reden voor het gedicht op het palet, want Beets heeft met Amelia en haar man vriendschappelijke contacten onderhouden, getuige de brieven die in de uitgebreide Beetscollectie te Leiden te vinden zijn. Het is dus niet verwonderlijk dat hij, toen hij in Zeist was voor zijn rede, op bezoek is gegaan bij de familie Van Reede en toen een voorstel heeft gedaan voor een nieuwe naam voor hun buitenhuis.

Het lijkt erop dat de Van Reedes zijn voorstel hebben opgevolgd. Niet alleen omdat de vondst van ons

palet daar aanleiding toe geeft, maar ook omdat op een kaart uit 1861 (vd Giessen, Utrecht) het huis als ROZENGAARDEN staat vermeld. Ook op de kaart van Zeist (1867) uit de Gemeente-Atlas van Nederland van J.Kuyper uit 1865-1870 staat ROZEGAARDE ingetekend (inmiddels was de letter N kennelijk verloren gegaan uit de naam).

Baron van Reede stierf in 1860, maar zijn vrouw leefde nog tot 1872. Toen de buitenplaats in 1873 overging in de handen van A. van Vloten werd in de acte de naam ROZENHOEVE gebruikt. Ook nu nog draagt het huis die naam.

In hoeverre de naam ROZEGAARDE al door de familie van Reede in ROZENHOEVE is veranderd, of dat dit pas door de verkopende erven is gedaan, zullen we denkkelijk niet te weten komen, evenmin wie het fraaie palet heeft gemaakt, noch wie het heeft weggestopt achter de betimmering. Dit ‘geheim’ van ROZENHOEVE zal wel nooit worden opgehelderd.

N.H. Boucher-Verloop
(achterkleindochter van Nic. Beets)

NAAMGEVING AAN EENE LANDHOEVE

Noem ze ROZENGAARDE
Wat is meer gepast
Voor een plek der aarde
Waar geen onkruid wast;
Waar de schoonste rozen,
Van de zoetste geur
Van de zachtste kleur,
In Gods zonlicht blozen;

Waar men elken vrede,
Iedere liefde vindt,
Bloeiende op de bede
Van wie God bemint;
Waar steeds verse knoppen
Vroolijk opengaan
En bepareld staan
Met de reinste droppen?

'kSleet zo zoete dagen
In die stillen hof,
Geen der woeste vlagen,
Die zijn bloemen trof;
Heilzaam fris en geurig
Was er mij de lucht;
'tAfscheid kostte een zucht,
Want mijn hart was treurig.

Hoe gij hem wilt noemen
Uit bescheidenheid:
IK denk aan de bloemen
Mij door u gespreid;
Stelle ons ook op aarde
Menig naam teleur,
Boven uwe deur
Schrijf ik : ROZENGAARDE.

N.Beets, Zeist, 1850

